

УДК 327(4)(73+410):327.5(477)

DOI <https://doi.org/10.32782/2312-1815/2025-21-34>

Віталій Савчук

ORCID: 0000-0001-7942-0099

ТРАНСАТЛАНТИЧНЕ ЛІДЕРСТВО ОБАМИ І КАМЕРОНА: ВПЛИВ НА ЗОВНІШНЬОПОЛІТИЧНІ РІШЕННЯ ЄС В УМОВАХ КОНФЛІКТУ В УКРАЇНІ

У статті проаналізовано трансатлантичне лідерство Барака Обами та Девіда Камерона в контексті зовнішньополітичної реакції ЄС на конфлікт в Україні. Розглянуто, яким чином стратегічна взаємодія між США та Великою Британією впливала на формування спільної позиції ЄС щодо анексії Криму, введення санкцій проти Росії та підтримки України. Особливу увагу приділено питанням єдності Заходу, дипломатичного тиску та політичної мобілізації всередині ЄС. Окремо оцінено вплив військово-технічної допомоги Україні та результат відсутності надання летального озброєння на формування впевненості керівництва РФ у безкарності своїх дій.

Робота ґрунтується на порівняльному аналізі зовнішньополітичних ініціатив, офіційних виступів, а також практичних дій Вашингтона та Лондона у період 2014–2016 рр.

Ключові слова: трансатлантичне лідерство, Барак Обама, Девід Камерон, зовнішня політика ЄС, російська агресія, санкції, політика умиротворення.

Вступ. Російська агресія проти України, яка розпочалася у 2014 р. з незаконної анексії Автономної Республіки Крим та ескалації збройного конфлікту на Донбасі, а з 2022 р. набула характеру повномасштабного військового вторгнення, стала одним із ключових викликів для системи європейської безпеки. Високий рівень політичної, економічної та безпекової взаємозалежності держав – членів ЄС із західними партнерами зумовив істотний їхній вплив на формування колективної реакції ЄС на агресію Росії в Україні.

Дослідження впливу трансатлантичного лідерства на політику ЄС дає змогу краще зрозуміти механізми прийняття рішень у сфері спільної зовнішньої політики та політики безпеки, а також фактори, що забезпечують єдність європейських країн перед зовнішніми загрозами.

Мета дослідження – визначити, яким чином лідерство Обами і Камерона вплинуло на зовнішньополітичні рішення ЄС щодо конфлікту в Україні та якими були основні форми цього впливу.

Матеріал і методи дослідження. У дослідженні застосовано порівняльний аналіз зовнішньополітичних стратегій Сполучених Штатів та Великої Британії з метою виявлення їхнього впливу на формування позиції ЄС на початковому етапі російської агресії проти України. У межах роботи здійснено аналіз офіційних документів, заяв та рішень керівництва США, Великої Британії та інституцій ЄС, що стосуються відповідної проблематики. Окрему увагу приділено ситуаційному аналізу розвитку подій у 2014–2016 рр. як ключовому етапу формування політики умиротворення РФ.

Результати та обговорення. США та Велика Британія посіли провідне місце серед країн Заходу у формуванні зовнішньополітичного курсу ЄС щодо України, у запровадженні санкційної політики проти РФ, наданні Києву дипломатичної, фінансової та військово-технічної підтримки, а також у координації міжнародних зусиль із протидії агресивним діям Росії.

© В. Савчук, 2025

Стаття поширюється на умовах ліцензії CC BY 4.0

Вплив зовнішньополітичної позиції Вашингтона та Лондона на стратегію ЄС був зумовлений не лише геополітичними інтересами, а й наявністю міжнародно-правових зобов'язань країн, зокрема в межах Будапештського меморандуму 1994 р., згідно з яким США, Велика Британія та Росія виступили гарантами безпеки України в обмін на її відмову від ядерного арсеналу та приєднання до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї.

У період президентства Б. Обама (2013–2017) у США та прем'єрства Д. Камерона (2010–2016) у Великій Британії РФ здійснила акти збройної агресії проти України, що включали незаконну анексію Автономної Республіки Крим та ініціювання військового конфлікту на Сході України. У відповідь на ці дії США та ЄС запровадили перші пакети санкцій проти Росії, спрямовані на політичну та економічну ізоляцію агресора. Окрім того, зазначений період характеризувався активними дипломатичними зусиллями Заходу, спрямованими на деескалацію конфлікту, що, зокрема, виявилось у підтримці підписання Мінських домовленостей у 2014 та 2015 рр. як інструменту для потенційного мирного врегулювання ситуації на Донбасі.

Характерною особливістю цього періоду було поетапне впровадження санкцій. У 2014 р. санкційні заходи США та ЄС були переважно синхронізованими і включали обмеження проти окремих високопосадовців, а також фінансові заходи проти банківського сектору РФ (зокрема, Сбербанку, ВТБ, Газпромбанку). Надалі санкційний тиск був розширений на провідні компанії енергетичного й оборонного секторів, зокрема «Роснефть», «Газпром» та «Новатек». У період із 2014 по 2017 р. під санкції потрапили 172 громадянина РФ та понад 350 юридичних осіб [5]. Адміністрація Обама закликала ЄС до скоординованих дій, що зрештою сприяло формуванню узгодженої трансатлантичної санкційної політики.

Додаткову увагу варто звернути на ймовірність здійснення систематичного впливу з боку США на держави ЄС у процесі узгодження санкційної політики щодо РФ. Зокрема, у жовтні 2014 р. віцепрезидент США Дж. Байден публічно заявив про лідерську роль Вашингтона у формуванні та реалізації санкційного тиску на Росію, підкресливши, що Сполучені Штати закликали ЄС до аналогічних дій навіть попри те, що такі заходи могли створювати економічні труднощі для окремих держав – членів ЄС. За словами Байдена, іноді американські партнери змушені були ставити європейських союзників у «незручне становище», аби забезпечити консолідовану відповідь Заходу на агресивні дії Росії.

Водночас офіційні представники ЄС спростовували твердження про зовнішній тиск із боку США. Зокрема, майбутня Верховна представниця ЄС із питань зовнішньої політики та політики безпеки Ф. Могеріні наголошувала, що рішення щодо запровадження санкцій були прийняті самостійно, на основі консенсусу та внутрішніх дискусій між країнами-членами, без утручання зовнішніх акторів. Вона підкреслила, що цей процес був складним і неоднозначним, однак залишався автономним за своїм характером [6].

Однак, з огляду на глибокі економічні зв'язки окремих держав – членів ЄС, зокрема Німеччини, Франції та Італії, з РФ, трансатлантична координація дій мала вирішальне значення для збереження єдності позицій ЄС у санкційній політиці. Окрім того, США активно порушували питання підтримки санкцій на багатосторонньому рівні, зокрема в межах «Групи семи» (G7), Організації Об'єднаних Націй (ООН) та інших міжнародних структур, до складу яких входили держави ЄС. Тим самим ЄС дедалі активніше залучався до ширшої міжнародної стратегії стримування Росії. Представниця США при ООН С. Пауер неодноразово закликала міжнародну спільноту до посилення тиску на Росію з метою спонукання її до виконання Мінських домовленостей та переходу до процесу деескалації конфлікту [3].

Сполучені Штати відігравали активну роль у дипломатичних зусиллях, спрямованих на врегулювання ситуації. Незважаючи на те що США не були безпосередніми учасником переговорного процесу в межах Нормандського формату, Вашингтон послідовно підтримував як сам формат, так і реалізацію Мінських домовленостей. Водночас із 2015 р. спостерігалось

зростання зацікавленості США в активнішому залученні до пошуку дипломатичних рішень щодо українського питання. Це частково було зумовлено прагненням західних держав, зокрема США, посилити залучення РФ до вирішення проблеми в Сирії у межах спільної боротьби з розширенням впливу Ісламської держави – радикального терористичного угруповання, яке становило загрозу регіональній та глобальній безпеці. У цьому контексті політика адміністрації Обами продемонструвала прагнення балансувати між протидією російській агресії в Україні та співпрацею з РФ у питанні боротьби з тероризмом.

У травні 2015 р. заступниця Державного секретаря США В. Нуланд заявила про готовність Сполучених Штатів до активнішої участі у реалізації всіх положень Мінських домовленостей, зокрема у сфері безпеки, політичного врегулювання та гуманітарного реагування [1]. У червні того ж року Москва та Вашингтон досягли домовленості щодо створення окремого двостороннього дипломатичного каналу на рівні заступників керівників зовнішньополітичних відомств для обговорення механізмів урегулювання конфлікту. При цьому США залишалися поза рамками Нормандського формату [4].

Результатом цих консультацій стало напрацювання спільного бачення з деталізації імплементації Мінських угод. Зокрема, наприкінці липня 2015 р. внаслідок зустрічей В. Нуланд та статс-секретаря МЗС РФ Г. Карасіна було узгоджено загальні напрями конкретизації Мінських положень, розроблення яких доручили французькому дипломату П. Морелю [2]. Так званий «План Мореля» згодом ліг в основу методики імплементації домовленостей, що отримала назву «формула Штайнмаєра», запропонованої у листопаді 2015 р. тодішнім міністром закордонних справ Німеччини Ф.-В. Штайнмаєром. Отже, можна говорити про наявність паралельної дипломатичної лінії за участі США, спрямованої на посилення європейських зусиль із бажанням досягнення мирного врегулювання.

Значущим напрямом впливу США на політику ЄС за часів адміністрації Обами також стала система економічної та військової підтримки України. Ураховуючи провідну роль США у сфері безпеки та обмежений оборонний потенціал більшості країн – членів ЄС, Сполучені Штати розглядалися як ключовий гарант стабільності та миру, на якого орієнтувалися у разі виникнення загрозливих чи конфліктних ситуацій. Це додатково посилювало роль США як стратегічного партнера в європейській архітектурі безпеки.

Сполучені Штати надавали Україні всебічну підтримку у протидії збройній агресії з боку РФ, зокрема шляхом фінансових асигнувань. У 2014 р. США виділили 320 млн доларів прямої допомоги, а також надали кредитну гарантію на суму 1 млрд доларів [9]. Ці кошти були спрямовані на стабілізацію макроекономічної ситуації в Україні, підтримку соціально уразливих категорій населення та сприяння впровадженню економічних реформ.

Окрему значущість у структурі підтримки становила військово-технічна допомога. Уряд США у тому ж році надав понад 118 млн доларів на забезпечення та підготовку підрозділів українських сил безпеки. Зокрема, допомога включала постачання засобів індивідуального захисту (бронежилети, шоломи), транспортних засобів, обладнання нічного й теплового бачення, інженерного спорядження, сучасних засобів зв'язку та ін. Окрім того, у межах довгострокового стратегічного підходу за підтримки Європейського командування Збройних сил США та експертів Міністерства оборони США було започатковано програму співпраці з метою підвищення обороноздатності України та формування основ для майбутнього партнерства у сфері безпеки [9].

Попри суттєвий обсяг підтримки варто наголосити на суперечливості американської позиції того часу щодо надання летального озброєння. Відсутність рішень про передачу навіть обмежених обсягів оборонної летальної зброї, незважаючи на зафіксовану участь регулярних підрозділів Збройних сил РФ у бойових діях на Сході України та під час анексії Криму, зумовила певне стримування у формуванні аналогічної підтримки з боку європейських союзників.

Така обмеженість американського військового внеску могла сприяти зміцненню впевненості керівництва РФ у безкарності своїх дій та підживлювала імперські амбіції російського керівництва. Ба більше, загальна стратегія умиротворення Росії, яка домінувала в окремих західних столицях, перешкоджала формуванню єдиної проактивної позиції щодо нарощування обороноздатності України навіть серед держав, географічно наближених до зони конфлікту.

У період російської агресії проти України в 2014 р. позиція США характеризувалася стриманістю та обережністю, натомість прем'єр-міністр Великої Британії Д. Камерон послідовно виступав за запровадження жорстких заходів у відповідь та активно підтримував політику ЄС щодо посилення санкційного тиску на РФ. Збройна агресія Росії стала одним із найсерйозніших зовнішньополітичних викликів для ЄС, і в цих умовах Сполучене Королівство відіграло ключову роль у формуванні рішучої спільної позиції держав-членів.

Д. Камерон систематично порушував питання агресії РФ на провідних міжнародних платформах. Він послідовно акцентував увагу на тому, що дії Росії становлять загрозу не лише для суверенітету та територіальної цілісності України, а й для всієї архітектури європейської безпеки. Під час позачергового засідання Європейської Ради 6 березня 2014 р. Камерон наголосив на факті агресивного порушення територіальної цілісності незалежної держави та підризу суверенітету країни, що межує з ЄС. Він підкреслив, що РФ порушила основоположні норми міжнародного права, й окреслив необхідність консолідованої підтримки України з боку міжнародної спільноти з одночасним дотриманням принципів міжнародної правової системи [8].

Як одна з держав – підписантів Будапештського меморандуму, яка взяла на себе зобов'язання поважати суверенітет та територіальну цілісність України, Велика Британія виступала провідним ініціатором та лобістом запровадження жорстких санкційних заходів проти Росії серед великих держав – членів ЄС. Ця позиція стала особливо активною після катастрофи цивільного авіалайнера Boeing 777, збитого над Донецькою областю, а також на тлі ескалації бойових дій із боку російських військових наприкінці літа 2014 р. Камерон неодноразово заявляв, що Велика Британія не прагне до нової холодної війни з Росією, однак готова до подальшого посилення санкцій у разі продовження агресивної політики з боку Москви.

Окрім того, британський прем'єр активно закликав інших членів ЄС до посилення санкційного тиску, наголошуючи на тому, що дії РФ становлять серйозну загрозу для всієї європейської спільноти. Камерон підкреслював, що якщо країни Заходу дозволять такому фундаментальному порушенню системи, що базується на правилах, залишитися без відповідної реакції, то в довгостроковій перспективі вони постраждають від ще більшої нестабільності та, зрештою, отримають в разі гірші результати [13].

Окрім активної підтримки посилення санкційного режиму проти РФ, Велика Британія в межах діяльності Європейської Ради виступала проти ініціатив окремих держав – членів ЄС, спрямованих на пом'якшення санкцій або відновлення діалогу з Москвою. Камерон обґрунтовував таку позицію тим, що будь-які поступки Росії без попереднього та повного виконання Мінських домовленостей створюють небезпечний прецедент толерування агресії без наслідків. У комунікації з лідерами країн ЄС він систематично підкреслював, що лише реалізація всіх положень Мінських угод може бути підставою для перегляду санкцій, а серйозні порушення з боку проросійських збройних формувань мають супроводжуватися подальшим посиленням обмежувальних заходів [12].

Окремий напрям британської стратегії протидії агресивній політиці РФ становили ініціативи, спрямовані на зменшення енергетичної залежності ЄС від російських енергоносіїв. Представники Великої Британії послідовно виступали у відповідних структурах ЄС за диверсифікацію джерел енергії, підтримку спільної енергетичної політики та інвестиції в інфраструктуру, що мали зменшити уразливість ЄС перед тиском із боку Росії. Лондон також активно підтримував створення єдиного європейського енергетичного ринку та виступав проти реалізації

проекту газопроводу «Північний потік-2», який мав на меті обійти територію України та низки центральноєвропейських країн – членів ЄС і, відповідно, суперечив політиці енергетичної диверсифікації та безпеки ЄС [7, с. 20].

Важливу роль Велика Британія відігравала й у трансатлантичному безпековому діалозі, виступаючи своєрідним посередником між США та окремими європейськими державами у питаннях колективної безпеки. Як держава – член ЄС на той час Сполучене Королівство мало можливість оперативно реагувати на виклики, що виникали у сфері регіональної безпеки. Одним із ключових напрямів британської політики була активізація ролі НАТО в контексті стримування російської агресії, зокрема шляхом розширення військової присутності Альянсу у східноєвропейських країнах. На саміті НАТО в Уельсі у 2014 р. Д. Камерон наголосив на готовності НАТО виконати свої зобов'язання перед кожною державою-членом у разі виникнення загрози, а також оголосив про надання Великою Британією 3 500 військовослужбовців для участі у навчаннях у Східній Європі до кінця 2015 р. Він також закликав країни – члени НАТО до збільшення оборонних витрат [11]. Такий підхід демонстрував послідовну підтримку союзницьких зобов'язань у межах НАТО та слугував чітким сигналом міжнародній спільноті, зокрема РФ, про неприпустимість розширення агресії за межі України. Водночас він засвідчував готовність Лондона до посилення військового потенціалу Альянсу з метою гарантування стабільності в євроатлантичному просторі.

Вагомим аспектом зовнішньої політики Великої Британії у контексті реагування на російську агресію проти України стала її пряма підтримка зміцнення оборонних спроможностей Української держави. На початку 2015 р. було розпочато операцію Orbital – двосторонню нелетальну навчально-тренувальну місію, спрямовану на підвищення професійної підготовки та функціональної спроможності Збройних сил України. У межах цієї операції британська сторона забезпечувала проведення консультативної роботи та короткострокових курсів для українських військовослужбовців. Первинний склад місії налічував 75 військовослужбовців, які не брали участі у бойових діях, а навчальні модулі зосереджувалися на наданні першої медичної допомоги, логістичному забезпеченні, базових піхотних навичках і розвитку розвідувального потенціалу. Згодом контингент було розширено до 100 осіб, а навчальні програми доповнено інструктажем із протидії саморобним вибуховим пристроям, снайперським атакам, бронетехніці, мінометному вогню та іншим загрозам сучасного поля бою.

Додатково у березні 2016 р. Велика Британія та Україна підписали 15-річний Меморандум про взаєморозуміння щодо поглиблення оборонного співробітництва. Документ передбачав обмін інформацією про потенційні загрози, проведення спільних військових навчань, підготовку українського військового персоналу, а також кооперацію у сфері військово-технічного забезпечення [10, с. 2–4]. Зазначена ініціатива стала суттєвим внеском у процес посилення обороноздатності України у період активної фази гібридного протистояння.

Незважаючи на підготовку Сполученого Королівства до референдуму щодо виходу з ЄС (який відбувся у 2016 р.), країна продовжувала відігравати активну роль у формуванні безпекової політики на рівні об'єднання. Зокрема, британська дипломатія справляла вплив на формування довгострокових зовнішньополітичних пріоритетів ЄС у східному напрямку, демонструючи послідовну позицію щодо необхідності протидії зовнішній агресії та підтримки стабільності в регіоні Східної Європи.

Висновки. Дослідження показує, що лідерство США та Великої Британії стало важливим каталізатором для консолідації позиції ЄС щодо України. Скоординовані дипломатичні зусилля Обама та Камерона сприяли запровадженню санкцій проти Росії, підтримці суверенітету України та формуванню спільної західної стратегії. Водночас роль трансатлантичного лідерства виявилася ефективною лише за умов тісної взаємодії з європейськими інституціями та врахування внутрішньої динаміки ЄС.

Водночас суттєвим чинником залишалася відсутність сталого та послідовного посилення тиску на державу-агресора, що зумовлювалося наявністю в окремих акторів зовнішньої політики власних стратегічних та економічних інтересів у співпраці з РФ. Такий підхід ускладнював справедливе врегулювання конфлікту та відновлення дотримання норм міжнародного права у короткостроковій перспективі. Зазначена специфіка взаємодії створила додаткові передумови для маневрування з боку агресора та затягування конфлікту з метою реалізації власних геополітичних інтересів.

Подальші дослідження цієї проблематики в контексті наступних етапів агресії РФ проти України можуть виявити інші ефективні та неефективні елементи зовнішньополітичної практики, яких доцільно активно впроваджувати або уникати під час вирішення подібних міжнародних криз.

Література:

1. Білик Д. Нуланд: США готові активніше вирішувати ситуацію на Донбасі. *Deutsche Welle*. 2015. URL: <https://p.dw.com/p/1FQfh>
2. Каневський Д. «План Мореля»: чи проковтне Київ гірку пігулку? *Deutsche Welle*. 2015. URL: <https://p.dw.com/p/1GdFt>
3. Радбез ООН: США закликали посилити тиск на Росію. *BBC News Україна*. 2014. URL: https://www.bbc.com/ukrainian/politics/2014/11/141112_ukraine_un_security_hk
4. Сааков В. Кремль: РФ і США створили канал переговорів щодо України. *Deutsche Welle*. 2015. URL: <https://p.dw.com/p/1FkJN>
5. США з 2014 року 35 разів вводили і розширювали санкції проти Росії. *РБК-Україна*. 2017. URL: <https://www.rbc.ua/ukr/news/ssha-2014-goda-35-raz-vvodili-rasshiryali-1484833840.html>
6. Тищук О. У ЄС відхрещуються, що США тиснули із санкціями для Путіна. *Факти ICTV*. 2014. URL: <https://fakty.com.ua/ua/ukraine/polituka/20141007-1529137>
7. EU energy governance. House of Lords. European Union Committee 6th Report of Session 2015–16. Published by the Authority of the House of Lords London : The Stationery Office Limited. HL Paper 71. 39 p.
8. EU meeting on Ukraine: David Cameron's speech. *GOV.UK*. 2014. URL: <https://www.gov.uk/government/speeches/eu-meeting-on-ukraine-david-camerons-speech>
9. Fact sheet: U.S. assistance to Ukraine. *The White House. Office of the Press Secretary*. 2014. URL: <https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2014/11/21/fact-sheet-us-assistance-ukraine>.
10. Mills C. Military assistance to Ukraine 2014-2021. Research Briefing Number 7135. *The House of Commons Library*. 2022. 11 p.
11. NATO Summit 2014: PM end of summit press conference. *GOV.UK*. 2014. URL: <https://www.gov.uk/government/speeches/nato-summit-2014-pm-end-of-summit-press-conference>
12. PM video conference on the Minsk agreements. *GOV.UK*. 2015. URL: <https://www.gov.uk/government/news/pm-video-conference-on-the-minsk-agreement>
13. Swinford S. David Cameron: Vladimir Putin could plunge world into new Cold War. *The Telegraph*. 2014. URL: <https://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/europe/ukraine/11222008/David-Cameron-Vladimir-Putin-could-plunge-world-into-new-Cold-War.html>

References:

1. Bilyk, D. (2015). *Nuland: SSHA hotovi aktyvnishe vyrishuvaty sytuatsiiu na Donbasi* [Nuland: The U.S. is ready to take a more active role in resolving the situation in Donbas]. *Deutsche Welle*. Retrieved from: <https://p.dw.com/p/1FQfh> [in Ukrainian].
2. Kanevskiy, D. (2015). «Plan Morelia»: chy prokovtne Kyiv hirku pihulku? [«Morel Plan»: Will Kyiv swallow the bitter pill?]. *Deutsche Welle*. Retrieved from: <https://p.dw.com/p/1GdFt> [in Ukrainian].
3. Radbez OON: SSHA zaklykaly posylyty tysk na Rosiiu [UN Security Council: U.S. urged to increase pressure on Russia]. (2014). *BBC News Ukraina*. Retrieved from: https://www.bbc.com/ukrainian/politics/2014/11/141112_ukraine_un_security_hk [in Ukrainian].
4. Saakov, V. (2015). *Kreml: RF i SSHA stvoryly kanal perehovoriv shchodo Ukrainy* [Kremlin: Russia and the U.S. created a negotiation channel on Ukraine]. *Deutsche Welle*. <https://p.dw.com/p/1FkJN> [in Ukrainian].

5. SSHA z 2014 roku 35 raziv vvodyly i rozshyriuvaly sanksii proty Rosii [Since 2014, the U.S. has imposed and expanded sanctions against Russia 35 times]. (2017). *RBK-Ukraina*. Retrieved from: <https://www.rbc.ua/ukr/news/ssha-2014-goda-35-raz-vvodili-rasshiryali-1484833840.html> [in Ukrainian].
6. Tyshchuk, O. (2014). U YeS vidkhreshchuiutsia, shcho SSHA tysnuly iz sanksiiamy dlia Putina [The EU denies U.S. pressure over sanctions on Putin]. *Fakty ICTV*. Retrieved from: <https://fakty.com.ua/ua/ukraine/polituka/20141007-1529137> [in Ukrainian].
7. House of Lords. European Union Committee. (2016). *EU energy governance* (6th Report of Session 2015–16, HL Paper 71). The Stationery Office Limited.
8. EU meeting on Ukraine: David Cameron's speech. (2014). *GOV.UK*. Retrieved from: <https://www.gov.uk/government/speeches/eu-meeting-on-ukraine-david-camersons-speech>.
9. The White House. Office of the Press Secretary. (2014). Fact sheet: U.S. assistance to Ukraine. Retrieved from: <https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2014/11/21/fact-sheet-us-assistance-ukraine>.
10. Mills, C. (2022). Military assistance to Ukraine 2014–2021 (Research Briefing No. 7135). The House of Commons Library.
11. NATO Summit 2014: PM end of summit press conference. (2014). *GOV.UK*. Retrieved from: <https://www.gov.uk/government/speeches/nato-summit-2014-pm-end-of-summit-press-conference>.
12. PM video conference on the Minsk agreements. (2015). *GOV.UK*. Retrieved from: <https://www.gov.uk/government/news/pm-video-conference-on-the-minsk-agreement>.
13. Swinford, S. (2014, November 10). David Cameron: Vladimir Putin could plunge world into new Cold War. *The Telegraph*. Retrieved from: <https://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/europe/ukraine/11222008/David-Cameron-Vladimir-Putin-could-plunge-world-into-new-Cold-War.html>.

Vitalii Savchuk. Transatlantic leadership of Obama and Cameron: impact on EU foreign policy decisions in the context of the conflict in Ukraine

The article analyses the transatlantic leadership of Barack Obama and David Cameron in the context of the EU's foreign policy response to the conflict in Ukraine. It examines how strategic cooperation between the US and the UK influenced the formation of a common EU position on the annexation of Crimea, the imposition of sanctions against Russia and support for Ukraine. Particular attention is paid to the issues of Western unity, diplomatic pressure, and political mobilisation within the EU. The impact of military-technical assistance to Ukraine and the result of the lack of lethal weapons on the Russian leadership's confidence in the impunity of its actions are assessed separately.

The work is based on a comparative analysis of foreign policy initiatives, official statements, and practical actions taken by Washington and London in the period 2014–2016.

Key words: *transatlantic leadership, Barack Obama, David Cameron, EU foreign policy, Russian aggression, sanctions, appeasement policy.*

Відомості про автора:

Савчук Віталій – аспірант кафедри політичних наук, Карпатський національний університет імені Василя Стефаника.

Надійшла 09.08.2025

Прийнята 12.09.2025

Опублікована 30.10.2025